

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 7577/16

לפני: כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופטת ד' ברק-ארז
כבוד השופטת י' וילנר

העותרים: 1. אייל אבולפיה
2. אמיר שמעוני

נגד

המשיבות: 1. עיריית תל אביב-יפו
2. הנהלת בתי המשפט

עתירה למתן צו על-תנאי

תאריך הישיבה: י"ב בכסלו התשע"ח (30.11.2017)

בשם העותרים: עו"ד אייל אבולפיה

בשם המשיבה 1: עו"ד איילת וינר

בשם המשיבה 2: עו"ד מיטל בוכמן-שינדל

פסק-דין

השופט נ' סולברג:

1. עתירה להורות למשיבות לנהל את תיקי בית המשפט לעניינים מקומיים בתל אביב-יפו באמצעות מערכת 'נט המשפט'.

2. נגד העותר 2 מתנהל הליך משפטי בבית המשפט לעניינים מקומיים בתל אביב-יפו (להלן גם: בית המשפט) בגין עבירה לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968; העותר 1 הוא עורך דינו. העותרים מבקשים כי נורה למשיבות לנהל את תיקי בית המשפט

לעניינים מקומיים בתל אביב-יפו באמצעות מערכת 'נט המשפט', וזאת, משני טעמים: האחד, על מנת להנגיש את ההליך המשפטי לעורכי הדין ולבעלי הדין, במערכת מקוונת ונוחה. הטעם השני, אשר בו ממקדים העותרים את עיקר טענותיהם, עניינו במתן פומבי לפסקי הדין הניתנים בבית המשפט באמצעות מאגר הפסיקה שבמערכת 'נט המשפט', אשר דרכו מתפרסמים פסקי הדין במאגרי מידע משפטיים ובמנועי חיפוש באינטרנט. לטענת העותרים, הימנעות המשיבות מפרסום פסקי הדין כאמור פוגעת בעקרון פומביות הדיון, בשקיפות, ובזכותם של בעלי-דין להליך הוגן. עוד נטען כי אי-פרסום פסקי הדין הפליליים הניתנים בבית המשפט פוגע בעקרון החוקיות ובהרתעה מפני ביצוע העבירות הנדונות שם. גם חופש העיסוק של עורכי הדין המייצגים בבית המשפט נפגע, כך נטען, שכן אין באפשרותם לעיין בפסקי דין, ללמוד מהם ולהסתמך על האמור בהם במסגרת עבודתם. העותרים טוענים כי התנהלותן של המשיבות חמורה אף יותר לאור העובדה שהמשיבה 1 (להלן: העירייה) היא בעלת דין בהליכים המתנהלים בבית המשפט, ופסקי הדין הניתנים בו גלויים וידועים לתובעים הפועלים מטעמה; מה שאין כן לגבי עורכי הדין שמנגד.

3. עוד בשנת 2015, לאחר אי-אילו חילופי דברים בין הצדדים, הביעו המשיבות את נכונותן לפעול לפרסום פסקי הדין הניתנים בבית המשפט באתר הרשות השופטת. ברם, לטענת העותרים, לא נעשה דבר בנדון עד להגשת העתירה. על כל פנים, בתגובות ובהודעות שהוגשו בעקבות העתירה דנן, הודיעו המשיבות כי צוותי עבודה מטעמן שוקדים על העברת עבודתו של בית המשפט למערכת 'נט המשפט', ועל פתרון הקשיים הטכניים והמינהליים הכרוכים בכך. כך, בהודעה מעדכנת שהוגשה ביום 5.5.2017 הודיעה הנהלת בתי המשפט כי פסקי הדין של בית המשפט, אשר ניתנו בשנים 2017-2016, פורסמו באתר הרשות השופטת, וכי באותו אופן יפורסמו גם פסקי דין שיינתנו מאותו מועד ואילך. כמו כן, בהודעות שהוגשו לאחרונה ביום 26.11.2017 וביום 28.11.2017 הודיעו המשיבות כי בעקבות ישיבה שנערכה בהשתתפות נציגים בכירים מטעמן, הן מתחייבות כי בתוך ששה חודשים יתאפשר המעבר של עבודת בית המשפט לעניינים מקומיים בתל אביב-יפו למערכת 'נט המשפט'.

4. עוד יש לציין, כי ביום 9.5.2017 הגישו העותרים בקשה להרחבת הדיון בעתירה, כך שיחול על כלל בתי המשפט לעניינים מקומיים אשר אינם מתנהלים באמצעות מערכת 'נט המשפט'. לגישת העותרים, יש לראות בפנייתם אל הנהלת בתי המשפט בנדון כמיצוי הליכים ביחס לכלל בתי המשפט לעניינים מקומיים. לעומתם, מתנגדת הנהלת בתי המשפט לבקשה הנ"ל, וטוענת כי המעבר לעבודה באמצעות

מערכת 'נט המשפט' הוא תהליך מורכב, הדורש שיתוף פעולה מצד הרשויות המקומיות שבהן פועלים בתי המשפט, והתאמות למאפיינים הייחודיים של כל רשות ורשות. כמו כן, נטען כי הרשויות המקומיות שבתחומן פועלים בתי המשפט אשר מבקשים העותרים להוסיף לעתירה – לא צורפו כמשיבות לה, וכי העותרים לא פנו אליהן לשם מיצוי הליכים כדין. יחד עם זאת, מציינת הנהלת בתי המשפט כי בכוונתה לפעול לשם העברת עבודתם של כל בתי המשפט לעניינים מקומיים למערכת 'נט המשפט', במסגרת תהליך אשר עשוי להימשך מספר שנים.

דיון והכרעה

5. לאחר עיון בעתירה, למקרא התגובות והודעות העדכון, ובעקבות הטיעון לפנינו היום, באנו לכלל מסקנה כי העתירה מיצתה את עצמה, ודינה להימחק. אנו סבורים כי אך טבעי הוא ששינוי המערכת שבאמצעותה פועל בית המשפט, יהיה כרוך בקשיים מקשיים שונים. עם זאת, מתגובותיהן של המשיבות עולה בבירור כי הן שוקדות במרץ על פתרון הסוגיות הנדונות בעתירה. כך, בשלב ראשון פורסמו פסקי דין שניתנו בבית המשפט באתר הרשות השופטת, גם אם באופן חלקי. לא זו אף זו, הרי שבהודעותיהן מיום 26.11.2017 ומיום 28.11.2017 התחייבו המשיבות כי בתוך ששה חודשים יושלם המעבר המיוחל למערכת 'נט המשפט'; ובא לציון גואל.

6. ממילא לא ראינו מקום להעתר לבקשה להרחבת העתירה, כך שתחול על בתי משפט נוספים. אמנם נכון, כי בתי משפט לעניינים מקומיים כפופים מבחינה ארגונית להנהלת בתי המשפט, אך אי-אילו עניינים מינהליים בפעילותם נעשים גם בכפופות לרשות המקומית שבתחומה הם פועלים (בג"ץ 8194/05 קארשי נ' עיריית ירושלים, פסקה 24 (26.4.2010)). כפי שטענו המשיבות, העותרים לא מיצו הליכים אל מול רשויות מקומיות שאינן עיריית תל אביב-יפו, ולפיכך אין הצדקה להרחבת עתירתם כמבוקש. מבלעדי צירוף הרשויות המקומיות האחרות כמשיבות לעתירה, לא תעמוד לפנינו התשתית העובדתית הנדרשת לדיון ולמתן פסק דין בעתירה. עם זאת ניתן להניח כי התהליך בנוגע לרשויות מקומיות אחרות אכן יוסיף להיות מקודם כפי שנמסר לנו בהודעה המעדכנת, ובדברים שבעל-פה בדיון היום.

7. ניתן להתרשם כי הגשת העתירה וההליכים שהתנהלו בעקבות זאת הביאו להתקדמות שיש לברך עליה ואשר תורמת לאינטרס הציבורי במובנו הרחב. בנסיבות אלה יש מקום לפסוק הוצאות לטובת העותרים.

8. סוף דבר: העתירה נמחקה בזאת. המשיבים ישאו ביחד בהוצאות העותרים בסך כולל של 10,000 ₪.

ניתן היום, י"ב בכסלו התשע"ח (30.11.2017).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט